

Yaya, sen de kimsin?

Yazı
Ayda Gündüz Dayanc

08⁰⁹

performans 139
magazin

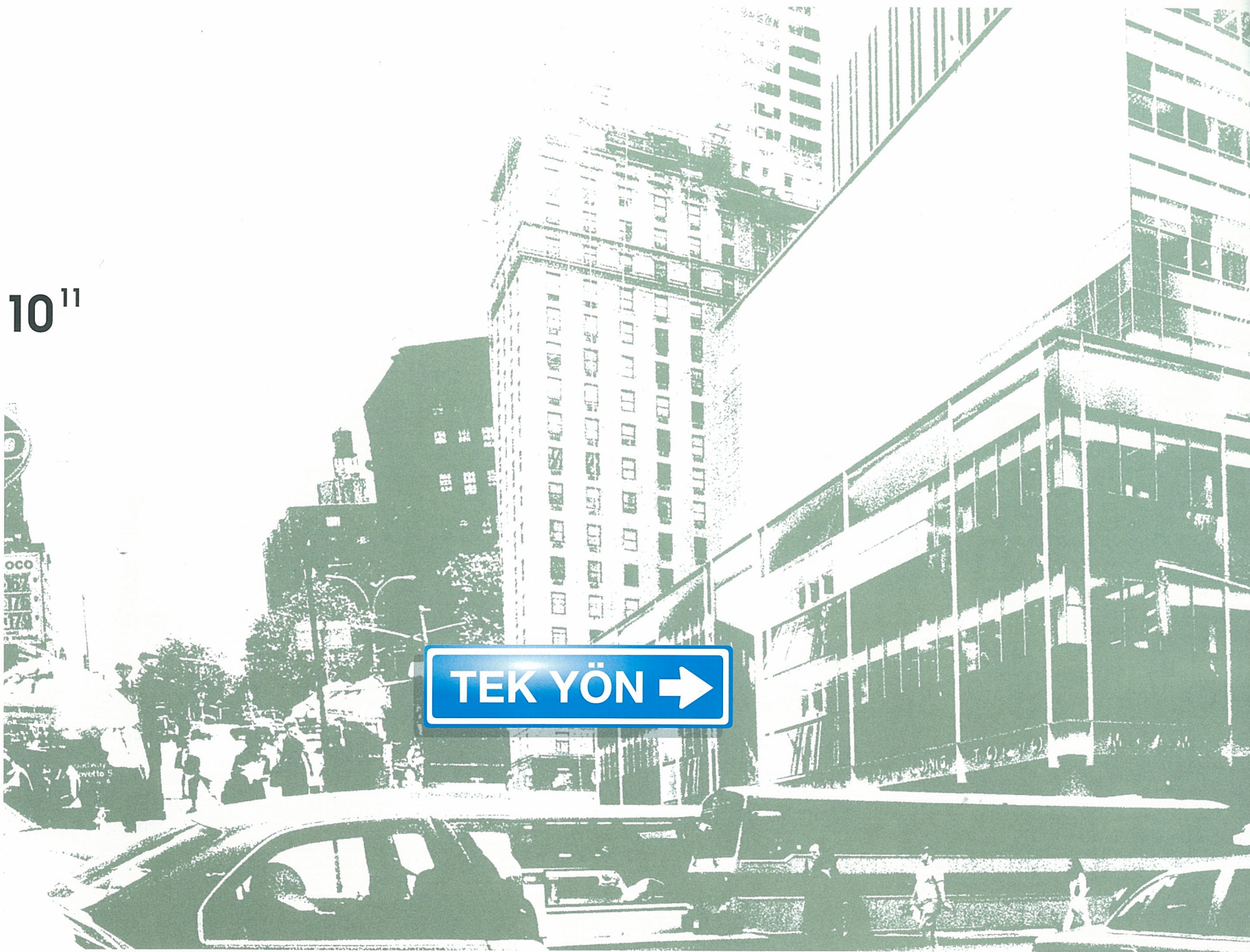
Ayaklarınızın üzerindesiniz. Tek motorunuz kalbiniz. Yerdeki çizgiler karşıdan karşıya geçebileceğinizi söylüyor. Adım atıyorsunuz ama yürümeniz gerektiğinden emin değilsiniz. Uzaklardan tozu dumana katarak gelen araç, kendinizi karşıya atmadan evvel yavaşlar mı acaba?

Yürüyebilmek en doğal hakkınız. Ama siz şu anda özgürce kırlarda koşan insanoğlu değilsiniz. Trafığın içinde, hareket kabiliyeti kurallara bağlı bir yayasınız. Kendinizi görmek için aynaya değil karşı kaldırımdaki mavi tabelaya bakın. Çizgili şeritlerin üstünde adım atma pozisyonundaki siyah renkli adamcık sizsiniz işte.

Etrafınızda hareket eden her şey sizden daha hızlı. Vızır vızır geçiyorlar. Buradaki en yavaş vasıta sizsiniz. Ve taşıt yollarından düz ayak geçmek biraz çaba gerektiriyor. Birazdan tüm bu araçlar duracak ve sabırsızlıkla sizin önlerinden geçip gitmenizi bekleyecekler. İşte yine aynı adamcık. Bu kez yeşil ve trafik ışıklarının üstünde. Artık caddenin öbür tarafına geçebilirsiniz.

10¹¹

Tabanvay kaldıysanız yaya haklarınızı bilmelisiniz. Kaldırımlar sizin; yani genellikle. Park etmek için kaldırırma tırmanmış olan şu kamyonete ne demeli. Bitişik apartmanın zemin katındaki teyze çok kızgın; penceresinden kamyonetin farlarını seyretmek istemiyor. Ama nafile. "Ablacım ben nereye bırakıim, mal getirdim, on dakika sonra çıkıcaz." Bazen araç sahiplerini yıldırma için kaldırımları yükseltiyorlar. Karşılıklı inatlaşma, kaldırımların giderek yükselmesine sebep olabiliyor. Böyle durumların sonunda yayalar da çıkamıyorlar kaldırırma. Neyse ki siz çıktınız ve kıvrıla kıvrıla da olsa yürüyorsunuz.

Çatlak patlak yer taşları sizi yıldırmasın. Memleket kaldırımlarının kaderi bu. Çoktan alışkın olmalısınız. Aman dikkat! İlerde doğalgaz için açılmış bir de çukur var. Hemen söylenmeye başlamayın; bunu açanlar, çevrelerine verdikleri rahatsızlıktan ötürü özür dilemişler ne de olsa. Burası birkaç ay evvel yine kazılmamış mıydı? Her neyse, belediyenin işi hiç bitmez.

İskele, gar, liman, arkadaşınızın evi, doktor muayenehanesi, toplantı, iş randevusu, verilecek bir kupa, madalya ya da herhangi bir ödül... Her ne tarafa gidiyor olursanız olun; varmak istediğiniz nokta neresi olursa olsun, hayatta pek çok kez yaya kalabilirsiniz. Hayattaki tüm bu trafiğin kesintisiz akması, bazen sizin hareketinizi kısıtlayabilir.

Vaktiniz varsa yaya olmanın bir sakıncası yoktur. Etrafınızı seyredersiniz. Uzun uzun tanıyarak, nerede olduğunuzu bilerek yürürsünüz. Ancak yol almanız gerektiğini hissederken yaya kalmak vaktinizi çalabilir. Yanınızdan geçip gidenleri seyrederken ne kadar yavaş kaldığınızı fark edebilirsiniz. Eyvah randevuya geç kaldım, eyvah tren kalkmak üzere, eyvah kaç yaşına gelmişim, eyvah sürem dolmuş, zamanım yetmedi!

Sıkışıklık kötü bir his. Şimdi bir şekilde hızlanmanız gerekiyor. Böyle zamanlarda kestirme yollar aramak genellikle başvuru bir çare. Yeter ki adil olun; kuralları çiğnemeyin. Mesela geçitleri kullanın. Alt geçitleri, üst geçitleri. Bu iyi bir fikir. Birbirinin yoluna karışmadan herkes kendi yönüne akabilir. Siz sadece fazladan merdiven çıkıp ineceksiniz.

Ayakkabılar rahatsız etmeye başladı. Motor da hafiften tekliyor. Nefes nefese kaldınız. Bu toz duman içinde daha ne kadar yürüyebilirsiniz. Sabır. Resme bir daha bakın. Siz tabelada yerinizi almışsınız, yürüyorsunuz; mutlaka bir yol bulacaksınız. Bir ara yol, tüm bu trafikten çıkmanın, boşboşuna bekletilmekten kurtulmanın bir yolu olmalı.

Ortalıkta tabela yok, ışık yok, adamcık hiç yok. Şu daracık geçide bir bakın. Dar mar! Önemli olan yürüyecek bir yer bulmak değil miydi. Üstelik görüldüğü gibi değil, girince pekala yürünüyor. Karşıdan gelen de yok, sırtınızdan iten de. Galiba artık tabelaya bakmanıza ihtiyacınız yok. Burada yaya olarak görevleriniz sona eriyor. Adamcık sizsiniz ve kuralları siz belirlersiniz. Rahatça yürüyebilirsiniz.

Kim tutar sizi!

